

ОПТИМІЗАЦІЯ ПЛАНІВ ВИРОБНИЦТВА ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЧАСТКОВО ВИЗНАЧЕНОГО ПОПИТУ

Брикова Я.О.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Основною метою підприємства-виробника в умовах ринкової економіки є збереження і розширення своїх позицій на ринку, зростання і стабільне отримання прибутку. Одним з важливих чинників, що впливає на конкурентоздатність підприємства, є терміни виконання замовлень покупців продукції.

В цілому, підприємства орієнтують свою роботу на виконання попередніх замовлень, отриманих до початку оперативного періоду, і впровадження нового замовлення в запланований процес викликає труднощі. Планування обсягів випуску продукції виходить з узгодження об'ємно-номенклатурного плану виробництва з виробничими ресурсами підрозділів виробництва, фінансовими ресурсами та умовами постачання.

У зв'язку з необхідністю зменшення тривалості виконання замовлень виникає проблема оперативного планування виробництва підприємства-виробника в умовах неповністю визначеного майбутнього попиту. Її рішення вимагає вдосконалення методів управління виробничими ресурсами та прогнозування попиту. Разом з цим, неповна визначеність попиту призводить до виникнення при плануванні ризиків втрат, зумовлених можливим невідповідністю попиту запланованих обсягів готової до реалізації продукції. Тому забезпечення збалансованості ресурсів підприємства з попитом тісно пов'язане з математичним моделюванням ризиків і вдосконаленням менеджменту ризиками на підприємствах.

Актуальним завданням на сьогодні є перехід від планування, заснованому на замовленнях, до планування, заснованому на прогнозуванні можливих замовлень, що приведе до оптимізації обсягів виробництва.

При оперативному плануванні обсягів виробництва, з урахуванням надходження поточних замовлень після прийнятого плану, необхідно враховувати не очікувану величину попиту, а відштовхуватися від очікуваного ефекту з урахуванням упущеної вигоди, тобто планований обсяг випуску продукції повинний забезпечувати максимізацію оперативного ефекту, який полягає в різниці між прибутком, що отримується від реалізації продукції, та сумою втрат, включаючи упущену вигоду.

Для збільшення ефекту при розробці моделі оптимізації виробництва варто враховувати галузеві особливості підприємства.